

SAŽETAK ZA GRAĐANE

Sedmo Godišnje izvješće o provedbi (dalje u tekstu: GIP) Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“ izvještava o napretku ostvarenom u 2021. godini. Izvještaj je pripremljen u skladu s člankom 50. Uredbe (EU) 1303/2013 od 17. prosinca 2013.¹

GIP za 2021. godinu obuhvaća razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2021. godine. Svrha GIP-a jest pružiti sveobuhvatan pregled provedbe Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ (dalje u tekstu: OPKK). OPKK je programski dokument pripremljen za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj (dalje u tekstu: EFRR) i Kohezijskog fonda (dalje u tekstu: KF)

ukupne vrijednosti 8,037 milijardi eura

od čega 6,83 milijardi eura iz Europskih strukturnih i investicijskih fondova; (dalje u tekstu: ESIF), a pripremljen je u skladu s prioritetima iz Partnerskog sporazuma.

Izvješće daje ključne informacije o napretku u provedbi OPKK-a, uključujući informacije o financijskim instrumentima (dalje u tekstu: FI), provedenim vrednovanjima te velikim projektima. Pregled napretka u ostvarenju te napretka financijskih i fizičkih pokazatelja dan je na razini prioriteta (dalje u tekstu: PO) te na razini specifičnih ciljeva (dalje u tekstu: SC). Kod preračunavanja iznosa valuta korišten je tečaj 1 € = 7,6 kn.

Od početka provedbe do kraja 2021. pokrenuto je 333 poziva za dostavu projektnih prijedloga (dalje u tekstu: PDP)

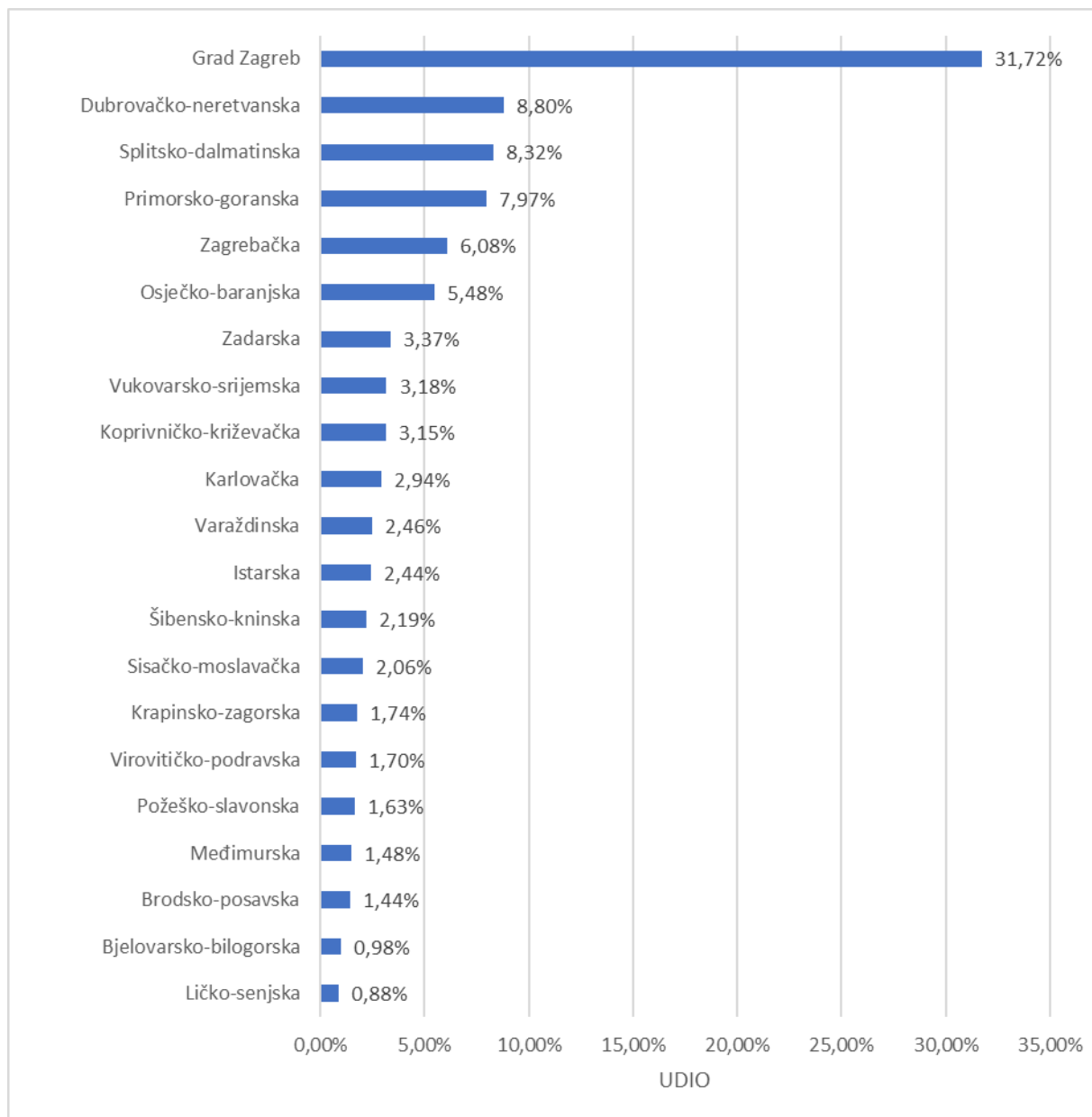
ukupne vrijednosti 9,55 milijardi eura bespovratnih ESIF sredstava

što čini 139 % ukupne ESIF alokacije.

---

¹ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006 (SL L 347, 20.12.2013.)

Prikaz regionalne zastupljenosti ugovorenih projekata od početka provedbe do zaključno 31.12.2021. na osnovu ukupnih prihvatljivih troškova:

Radi realnije slike zastupljenosti projekata po županijama, prikazani podaci odnose se na one projekte koji se provode na regionalnoj i lokalnoj razini, dok projekti koji se provode na nacionalnoj razini nisu uključeni u izračun.

Od ukupnog broja pokrenutih postupaka dodjele (dalje u tekstu: PD) 171 su izravne dodjele, 68 su ograničeni postupci, 72 otvoreni postupci te se 22 postupka odnose na velike projekte. Samo tijekom 2021. pokrenuto je 14 PD-ova u vrijednosti 371,24 MEUR bespovratnih ESIF sredstava. Do kraja 2021. potpisano je ukupno 8.315 ugovora vrijednosti 9,13 mlrd EUR bespovratnih ESIF sredstava što predstavlja 133 % ukupne alokacije. Tijekom 2021. potpisan je 791 ugovor u vrijednosti 710,3 MEUR bespovratnih ESIF sredstava. Na kraju 2021. ukupan iznos bespovratnih ESIF sredstava koji je prijavljen Europskoj komisiji

(dalje u tekstu: EK) iznosio je 3,45 mlrd EUR, od čega je 2,73 mlrd EUR iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR), a 715,9 MEUR iz Kohezijskog fonda (KF) čime je dostignuta N+3 kritična razina ovjeravanja te je izbjegnuto opoziv dodijeljenih sredstava. U 2021. godini podneseno je 15 izjava o izdacima, pet izjava za KF i deset izjava za EFRR.

Na središnjoj stranici Europskih strukturnih investicijskih fondova, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (dalje u tekstu: MRRFEU) u svojstvu Upravljačkog tijela (dalje u tekstu: UT) za OPKK objavljuje [Indikativni godišnji plan objave natječaja](#) u okviru OPKK-a, s ciljem obavještanja javnosti i omogućavanja pravovremene pripreme projektnih prijedloga potencijalnih prijavitelja. Redovito se objavljuju i informacije koje se odnose na [najave i objave natječaja](#) te na [popis ugovorenih operacija](#).

Provedba Prioritetne osi 1 „Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija“

Do kraja 2021. pokrenuto je 16 PDP-ova ukupne vrijednosti 830,51 MEUR BS, ugovoreno je 397 projekata ukupne vrijednosti 1,06 mlrd EUR te je korisnicima isplaćeno 303,92 MEUR.

U okviru SC1a1 „Povećana sposobnost sektora istraživanja i razvoja (IR) za obavljanje istraživanja vrhunske kvalitete i zadovoljavanje potreba gospodarstva“ provedba svih ugovorenih projekata odvijala se uglavnom prema planu, a manja odstupanja od plana provedbe bila su uzrokovana posljedicama potresa krajem 2020. u Petrinji i pandemijom. Na odstupanja od planirane dinamike povlačenja sredstva utjecale su i utvrđene nepravilnosti u provođenju postupaka javne nabave te potreba za ponavljanjem postupka zbog zaprimanja nevaljanih ponuda i/ili cjenovno neprihvatljivih ponuda.

Projekt „Otvorene znanstvene infrastrukturne platforme za inovativne primjene u gospodarstvu i društvu (O-ZIP)“ provest će se u dvije faze, a završetak projekta očekuje se u 12. mjesecu 2025. Provedba projekta odvija se sukladno ugovorenom planu provedbe aktivnosti. Na lokaciji Martinska u tijeku je izvođenje radova te je ugovorena usluga stručnog nadzora. Na lokaciji u Zagrebu u tijeku je natječaj za radove te ocjena ponude za uslugu stručnog nadzora. Ugovorena je usluga upravljanja projektom gradnje, administracije i financija. Provodi se nabava znanstvene opreme.

Na projektu „Dječji centar za translacijsku medicinu CCTM (Srebrnjak)“ do kraja 2021. ugovorene su nabave za izradu izvedbenog projekta i radova, stručni nadzor građenja i usluga upravljanja projektom gradnje. Radovi su započeli u 6. mjesecu 2021. Na postupak nabave „Pružanje usluge upravljanja EU projektom“ izjavljena je žalba i postupak je vraćen na ponovnu ocjenu ponuda.

Strateškom projektu za podršku uspostavi Inovacijske mreže za industriju i tematskih inovacijskih platformi je krajem 2021. dodatkom ugovora odobreno produženje roka za provedbu (do 11. mjeseca 2022.) s obzirom na to da uslijed pandemije dio planiranih aktivnosti nije mogao biti proveden.

Završila je provedba Strateškog projekta za podršku inicijativa klastera konkurentnosti te je u 12. mjesecu 2021. podneseno završno izvješće.

Provedba Prioritetne osi 2 „Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije“

Do kraja 2021. pokrenuta su četiri PDP-a ukupne vrijednosti 303,35 MEUR BS, ugovorena su 43 projekta ukupne vrijednosti 390,6 MEUR te su izvršene isplate u iznosu 29,12 MEUR.

U okviru korištenja IKT-a u razdoblju od 2016. do kraja 2020. pokrenuta su sva četiri planirana PDP-a. Tijekom 2021. godine nije bilo planiranih niti objavljenih PDP-ova te su se provodile aktivnosti vezane uz praćenje provedbe projekata.

U okviru provedbe velikog projekta (dalje u tekstu: VP) „Izgradnja nacionalne agregacijske širokopojasne infrastrukture sljedeće generacije (NGN)“ do kraja 2021. sklopljen je ugovor o nabavi za programsku podršku, no nabave za upravljanje projektom, projektiranje i izgradnju još nisu podnesene na ex-ante kontrolu u posredničko tijelo razine 2 (dalje u tekstu: PT2).

Od ukupno 21 projekta izgradnje mreža sljedeće generacije (NGN), HT koji je korisnik 13 projekata ima problem ishođenja uporabne dozvole zbog nezakonite infrastrukture. Korisnik rješenje ovoga problema vidi u donošenju Zakona o postupanju s nezakonito izgrađenom infrastrukturom čije je donošenje predviđeno u prvom tromjesečju 2022. (u nadležnosti Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine). Prema izjavama korisnika, ukoliko ne dođe do rješavanja ove situacije kroz navedeni zakon, upitna je provedba najmanje pet projekata.

Strateški projekt „Uspostava Centra dijeljenih usluga“ ima poteškoće u provedbi dviju nabava u kojima je došlo do sporova. U okviru ovoga projekta do kraja 2021. odobreno je devet Zahtjeva za nadoknadom sredstava (41% izvršenje).

Po pitanju provedbe projekata namijenjenih razvoju e-usluga osam projekata je završeno, dok ostalih 12 u provedbi ima nisko izvršenje - 11 od 12 projekata ima izvršenje manje od 10% (isplaćena/ugovorena sredstva). Pet projekata je ocijenjeno visokorizičnima, korisnici su upozoreni na potrebu ubrzavanja provedbe projekata te se razmatraju opcije raskida ugovora.

Provedba prioritetne osi 3 „Poslovna konkurentnost“

Do kraja 2021. pokrenuto je 50 PDP-ova (četiri Financijska instrumenta, dalje u tekstu: FI) ukupne vrijednosti 1,49 mlrd EUR BS, ugovoreno je 4.640 projekata (osam FI) ukupne vrijednosti 1,9 mlrd EUR te su izvršene isplate korisnicima u iznosu 1,08 mlrd EUR.

Tijekom 2021. znatan broj korisnika bespovratnih sredstava podnio je zahtjeve za većom izmjenom ugovora odnosno za produljenjem razdoblja provedbe projekata zbog pandemije. Najveći broj Zahtjeva za izmjenama ugovora te posljedično potpisanih Dodataka Ugovoru zabilježen je kod poziva „Internacionalizacija poslovanja MSP-ova - Faza 2“ budući da je uslijed pandemije došlo do zabrane putovanja u druge zemlje kao i okupljanja većeg broja ljudi.

U okviru SCa 3a2 „Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva“, 3d1 „Poboljšani razvoj i rast malih i srednjih poduzetnika na domaćim i stranim tržištima“ te 3d2 „Poboljšana inovativnost malih i srednjih poduzetnika“ do kraja 2021. s provedbom je završilo 3.860 od 4.596 ugovorenih projekata. Ostvarena privatna ulaganja korisnika koja odgovaraju javnoj potpori premašuju 550 MEUR.

Tijekom 2021. u okviru SC-a 3a2, 3d1 i 3d2 raskinuto je 58 ugovora (82 raskinuta u 2020.). Najčešći razlozi raskida su problemi u provedbi (pogoršani uvjeti poslovanja društva uzrokovanih pandemijom ili financijskim poteškoćama), zatim poslovanje društva (otvaranje stečajnog postupka, otkazivanje međunarodnih sajмова uslijed pandemije) te nedostavljanje projektne dokumentacije od strane korisnika.

Od ukupno osam FI za poduzetnike, u provedbi su još četiri (Pojedinačna i Portfeljna jamstva, Krediti za rast i razvoj, Fond rizičnog kapitala), dok su četiri u potpunosti iscrpila dostupna sredstva (Pojedinačna jamstva sa subvencijom kamata, Mikro i Mali zajmovi, COVID-19 zajmovi). Ukupno je do kraja 2021. podržano preko 10.000 poduzetnika čime je omogućeno preko 1 mlrd EUR investicija u malo gospodarstvo koje će stvoriti više od 9.000 novih radnih mjesta.

Provedba prioritetne osi 4 „Promicanje energetske učinkovitost i obnovljivih izvora energije“

Do kraja 2021. pokrenuto je 16 PDP-ova (dva FI) ukupne vrijednosti 571,67 MEUR. Ugovorena su 1.594 projekta (od toga dva FI) ukupne vrijednosti 884,27 MEUR, a korisnicima je isplaćeno 330,57 MEUR.

U SC 4b1 „Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u proizvodnim industrijama“ tijekom 2021. ugovoreno je dodatnih 28 projekata, s provedbom su završila 73 projekta, a raskinuto je pet ugovora. U SC 4b2 „Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam i trgovina)“ tijekom 2021. nije bilo novog ugovaranja, s provedbom je završilo 44 projekta, a raskinut je jedan ugovor. U SC 4d1 za „Pilot projekt uvođenja naprednih mreža“ u 2021. ukupno je isplaćeno 11 MEUR, odnosno 58% ugovorenog.

U okviru SC 4c1 „Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora“ i 4c2 „Smanjenje potrošnje energije u višestambenim zgradama“ više nema raspoložive alokacije za objavu novih poziva za energetske obnovu javnih i višestambenih zgrada. U provedbi projekata uočene su nepravilnosti u provođenju postupka javne nabave te su za projekte za koje su donesene Odluke o nepravilnosti izvršene financijske korekcije.

U okviru SC 4c1 FI „ESIF krediti za energetske učinkovitost u zgradama javnog sektora“ u studenome 2021. alokacija je s 53 MEUR smanjena na cca 30 MEUR.

U 2021. HBOR je nastavio provoditi dva FI za energetske učinkovitost za javni sektor. Od ukupno raspoloživih 73 MEUR, ukupno je ugovoreno 54 MEUR kredita (74% alokacije) za skoro 100 projekata, a ovjereno je 50% ESIF alokacije. Očekivano ostvarenje za ugovorene projekte energetske obnove javne rasvjete iznosi 21 GWh (53% ciljne vrijednosti).

Provedba prioritetne osi 5 „Klimatske promjene i upravljanje rizicima“

Do kraja 2021. pokrenuto je 14 PDP-ova vrijednosti 231,23 MEUR BS, ugovoreno je 38 projekata vrijednosti 271,11 MEUR te su izvršene isplate korisnicima u iznosu od 84,58 MEUR.

U SC 5a1 „Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama“ za projekt „Modernizacija meteorološke motriteljske mreže u RH“ (METMONIC) daljnja kašnjenja generiraju ponovljeni postupci javne nabave uzrokovani povećanjem cijena građevinskih radova, ugovorenih za 115 postaja. Nastavljena je uspješna provedba 25 projekata poziva „Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama“.

Za SC 5b1 „Jačanje sustava upravljanja katastrofama“, u četvrtom tromjesečju 2021. nacionalno je odobren „Projekt zaštita od poplave u slivu rijeke Kupe - 1. faza“. Od ukupno odobrenih 13 projekata, završena su dva: „Priprema studijske dokumentacije za projekt upravljanja rizicima od poplava“ i „Modernizacija radio-

komunikacijske opreme sustava civilne zaštite“ (TETRA), a projekt „Modernizacija vozila vatrogasnih postrojbi RH“ je u završnoj fazi provedbe (isporučena su sva vozila).

Za projekt „Opremanje i osposobljavanje intervencijskih pristojbi DUZS“ očekuje se pokretanje postupaka javne nabave. Za projekt „Na putu do smanjenja rizika od katastrofa“ od ukupno 21 nabave, ugovoreno ih je 15. Radovi u sklopu „Modernizacije lijevoobalnih savskih nasipa od Račinovaca do Nove Gradiške“ se odvijaju planiranom dinamikom kao i provedba projekta „Sigurna.HR“. Na projektu „Zaštita od poplava grada Ogulina“ s obzirom na kašnjenje u provedbi procjenjuje se da bi se trajanje projekta moglo prolongirati i nakon 2023. „Projekt unapređenja negrađevinskih mjera upravljanja rizicima od poplava u Republici Hrvatskoj“ (VEPAR) je tijekom 2021. ostvario znatan napredak u provedbi, no postupak javne nabave, koji se odnosi na „Unapređenje sustava za hidrološko praćenje površinskih voda“, je još uvijek je u tijeku. S obzirom na predviđeno trajanje ugovora, očekuje se kašnjenje odnosno produljenje provedbe projekta i nakon 2023.

Provedba prioritetne osi 6 „Zaštita okoliša i održivost resursa“

Do kraja 2021. pokrenuto je 133 PDP-ova vrijednosti 3,05 mlrd EUR BS, ugovoreno je 769 projekata vrijednosti 4,05 mlrd EUR te je korisnicima isplaćeno 990,12 MEUR.

U okviru SC 6ii1 „Unapređenje javnog vodoopskrbnog sustava sa svrhom osiguranja kvalitete i sigurnosti usluga opskrbe pitkom vodom“ i 6ii2 „Razvoj sustava prikupljanja i obrade otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda“ od odobrenih 60 projekata, završena su dva: „Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Vodice – Tribunj - Srima - faza 2“ te „Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Županja - faza 2“. Nažalost, i dalje su prisutni problemi prilikom provođenja postupaka javne nabave za ugovore o radovima (pristigle ponude su veće u odnosu na procijenjene vrijednosti nabave). Tijekom 2021. povećana su bespovratna sredstva za projekte: „Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Petrinja“, „Projekt razvoja vodno-komunalne infrastrukture na području aglomeracije Rovinj“, „Razvoj vodnokomunalne infrastrukture aglomeracije Novska“, „Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Donja Dubrava“ i „Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture aglomeracije Nin-Privlaka-Vrsi“. U provedbi su 522 ugovora o nabavi od čega 212 ugovora o nabavi radova.

U okviru 6c1 „Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine“ (bez ITU) i 6c2 „Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine“ u 2021. nastavljena je intenzivna provedba projekata, osim veće dinamike u ispunjenju pokazatelja, apsorpcija je također na visokoj razini (74,54 % ukupne alokacije).

U SC 6e1 „Poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka sukladno Uredbi 2008/50/EZ“ projekti „Proširenje i modernizacija državne mreže za trajno praćenje kvalitete zraka - AIRQ“ i „Uspostava Nacionalnog referentnog laboratorija za emisije iz motora s unutarnjim izgaranjem za necestovne pokretne strojeve - NRL“ zabilježili su značajan napredak u ugovaranju radova te im je produljeno razdoblje provedbe.

U okviru SC 6i1 „Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta“ u 12. mjesecu 2021. za Centar za gospodarenje otpadom Bikarac započeo je probni rad od šest mjeseci, dok je za Biljane Donje ishodišno 12 od 13 građevinskih dozvola. Za CGO-e Babina gora, Lečevica i Piškornica poništeni su postupci javne nabave

te će se pokrenuti novi dok je za CGO Lučino razdolje započelo ocjenjivanje pristiglih ponuda u ponovljenom postupku.

U SC 6iii1 „Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito praćenje i upravljanje bioraznolikošću“ uspješno je završen projekt „Uspostava nacionalnog sustava za praćenje invazivnih stranih vrsta“. Projekti „Kartiranja“ i „Razvoj praćenja stanja vrsta“ zabilježili su napredak u ugovaranju i provedbi. U SC 6iii2 „Uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000)“ ugovoreni su „Ecomanager“ i jedan projekt oporavišta za divlje životinje dok je u SC 6iii3 „Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima“ ugovoren projekt „Karlovac Karst“.

Provedba prioritetne osi 7 „Povezanost i mobilnost“

Do kraja 2021. pokrenuto je 56 PDP-ova ukupne vrijednosti 2,03 mlrd EUR BS, ugovoreno je 119 projekata ukupne vrijednosti 2,09 mlrd EUR, a korisnicima je isplaćeno 774,31 MEUR.

Za projekt „Dugo Selo – Križevci“ procijenjeno kašnjenje izvođenja radova je otprilike četiri godine od početnog roka te je planirano kako će projekt završiti najkasnije do kraja 2023. Financiranje projekta još uvijek nije ugroženo ukoliko izvođač poveća dinamiku radova. Do kraja 2021. realizirano je 71,4 % vrijednosti ugovora o radovima.

Izrađen je preliminarni popis za faziranje, koji uključuje projekte: ITS Split, željeznička pruga Hrvatski Leskovac-Karlovac, projektna dokumentacija za prugu Karlovac-Oštarije, terminal za rasute terete Osijek te nekoliko morskih luka.

Apsorpcija za SC 7b1 „Poboljšanje cestovne sigurnosti u dijelovima s visokom razinom mješovitog prometa“ ovisi o provedbi projekata sanacije opasnih mjesta i obilaznice Apševaca i Lipovca, za koje vrijednost ugovorenih EU sredstava iznosi 100,35 % alokacije za SC 7b1. Provedba projekata odvijala se sukladno planu aktivnosti.

Apsorpcija za SC 7i1 „Povećanje teretnog prometa na unutarnjim vodnim putovima“ je najvećim dijelom vezana za provedbu projekta „Izgradnja terminala za pretovar rasutih tereta u luci Osijek“, koji znatno kasni s provedbom i za koji postupak nabave radova još traje. Obzirom na predviđeno trajanje radova od 28 mjeseci projekt se priprema za faziranje. Za projekte razvoja sustava obilježavanja vodnih putova, uređenja vodnog puta Dunava kod Sotina i izgradnje zimovnika u Opatovcu u okviru SC 7i1 sklopljeni su svi ugovori o nabavi radova i opreme te su radovi započeli krajem 2021.

Provedba prioritetne osi 8 „Socijalno uključivanje i zdravlje“

Do kraja 2021. pokrenuto je 26 PDP-ova vrijednosti 561,42 MEUR BS, ugovorena su 342 projekta vrijednosti 576,95 MEUR, a isplaćeno je 316,85 MEUR.

U SC 9a1 „Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja“ i 9a2 „Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja“ ugovoreno je 60 projekata, od čega je 38 projekata završilo s provedbom. U okviru SC 9a3 „Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u

zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture“ u tri PDP-a 1. faze ugovoreno je 19 projekata, od čega je devet projekata završilo s provedbom. U PDP-u u drugoj fazi ugovoreno je 60 projekata, od čega je jedan raskinut, a ostali su u provedbi. Niska stopa apsorpcije posljedica je kasnog ugovaranja projekata 2. faze. sedam projekata prve faze završava u 2022., a tri do sredine 2023. 20 projekata druge faze završava u 2022., a 37 u 2023. MRRFEU usko surađuje s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike (MROSP) radi ostvarivanja zadanih ciljeva sinergije s aktivnostima financiranim iz Operativnog programa „Učinkoviti ljudski potencijali“ (OPULJP).

U okviru SC 9a4 „Provedba pilot aktivnosti koje imaju za cilj promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih žrtava Domovinskog rata“ nesmetano se odvija provedba jednog projekta čiji se završetak planira do 1. mjeseca 2023. U okviru SC 9a5 „Jačanje kapaciteta sustava za borbu protiv COVID-19 u Republici Hrvatskoj“ ugovoren je jedan projekt čija je provedba završila.

U SC 9b1 „Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva“ do kraja 2021. pokrenuto je 14 poziva čime je vrijednost objavljenih poziva dosegla planiranih 93 MEUR BS. Završena je provedba 156 projekata (19 za projektnu dokumentaciju, 18 infrastrukturnih i 117 poduzetničkih te „Podrška mapiranju siromaštva“ gdje je korisnik MRRFEU).

Dolazi do kašnjenja u podnošenju projektnih prijava i ugovaranju zbog dugotrajnih postupaka rješavanja imovinsko pravnih odnosa i ishođenja dozvola za početak građevinskih radova. Također, korisnici uočavaju probleme u postupcima javne nabave (znatno povećanje vrijednosti predmeta nabave), što je posljedica pandemije i potresa. Zbog nedostatka građevinskih radnika i materijala na tržištu nerijetko se događa da na postupcima javne nabave pristizu ponude sa značajno većim iznosima od procijenjenih vrijednosti zbog čega korisnici pribjegavaju poništenju postupaka javne nabave i preprojektiranju projekta kako bi se projekt u proveo u zadanim financijskim okvirima.

Provedba prioritetne osi 9 „Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje“

Do kraja 2021. objavljena su četiri PDP-a u vrijednosti 393,2 MEUR, ugovorena su 42 projekta vrijednosti 464,91 MEUR, a isplaćeno je 214,17 MEUR.

Veliki projekt „e-Škole“ provodi se nesmetano, iako je provedba produljena na 10. mjesec 2023. godine obzirom na poteškoće pri nabavi IT opreme na svjetskom tržištu uslijed pandemije. Od ukupno 14 ugovorenih projekata u okviru SC 10a2 „Modernizacija, unapređenje i povećanje infrastrukture smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente u nepovoljnom položaju“, deset projekata je završilo s provedbom. Za tri projekta koja su još u provedbi očekuje se završetak do kraja 2022. godine, dok se za jedan projekt završetak očekuje u 2023. U okviru SC 10a3 „Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika srednjeg strukovnog obrazovanja“ Upravljačko tijelo pažljivo prati provedbu 26 projekata uspostave infrastrukture regionalnih centara kompetentnosti u strukovnom obrazovanju, obzirom na komplementarnost s Operativnim programom Učinkoviti ljudski potencijali. U suradnji sa sektorski nadležnim tijelom i PT2 pruža se podrška korisnicima kako bi što prije prepoznali teškoće i našli rješenja za iste. Realno je očekivati da bi krajem 2022. dva regionalna centra kompetentnosti bila završena. Kod nekih korisnika vidljiv je značajan napredak, ali većina ih je pogođena velikim poskupljenjem građevinskih radova

i nedostatnim sredstvima za pokrivanje ovih troškova. Korisnici 7 projekata ukazuju na rizik da neće završiti projektne aktivnosti u ugovorenom roku, odnosno do kraja 2023. zbog kontinuiranog povećanja cijena koje ima izuzetan utjecaj na proces javne nabave (pristigle ponude znatno su veće od iznosa pretpostavljenih u prijavama projektnih prijedloga) što dovodi do nedovoljnih sredstava. U iznalaženje rješenja problema nedostatnih sredstava zbog porasta cijena građevinskih radova pored korisnika, UT-a i PT2 uključeni su i sektorski nadležno tijelo te nadležne jedinice lokalne (regionalne) uprave.

Provedba prioritetne osi 10 „Tehnička pomoć“

Do kraja 2021. pokrenuto je 11 PDP-ova ukupne vrijednosti 328,44 MEUR BS, ugovorena su 94 projekta ukupne vrijednosti 370,65 MEUR te su izvršene isplate u iznosu 181,33 MEUR. Aktivnosti koje provode tijela SUK-a, ITU PT-ovi, sektorski nadležna tijela (SNT) te regionalni koordinatori (RK) odvijaju se planiranom dinamikom. Tako je npr. regionalnim koordinatorima od ukupno dodijeljena 53 MEUR, isplaćeno 18 MEUR (34%), a u okviru aktivnosti koje provode, pružili su i podršku za pripremu 759 te za provedbu 499 projekata. Stopa ugovaranja za RK iznosi 84% alociranih sredstava. Kod pripreme strateških projekata u području zdravstva (Nacionalna dječja bolnica, KBC Osijek, KBC Split) i dalje su prisutna manja odstupanja u provedbi uslijed dugotrajnih postupaka javne nabave. U okviru poziva kojim se pruža podrška za pripremu regionalnih razvojnih projekata na području Slavonije, Baranje i Srijema, od ukupno 26 projekata s provedbom su završila dva, a za tri projekta je odobren produžetak razdoblja provedbe.

Od ukupno isplaćenih 181,33 MEUR BS do kraja 2021., najveći dio odnosi se na plaćanja tijelima SUK-a (154 MEUR) i RK kojima je samo u 2021. isplaćeno 8 MEUR.

Što se podjele po aktivnostima u tijelima SUK/ITU/SNT-a tiče, na troškove plaća/osoblja, edukacija i putovanja odnosi se 78%, na usluge vanjskih stručnjaka i razvoj IT sustava 15%, a na troškove informiranja, promidžbe i vidljivosti 7% odobrenih BS.

U srpnju 2021. pokrenut je Poziv Financijskoj agenciji za iskaz interesa za dodjelu bespovratnih sredstava iz PO 10: Tehnička pomoć OPKK 2014.-2020., na temelju kojeg je sklopljen ugovor s FINA-om u svrhu provedbe projekta „Održavanje i nadogradnja sustava eFondovi“. Razdoblje provedbe je: 16.7.2021. - 16.7.2023. Nije bilo isplata u okviru ovog ugovora.

Provedba prioritetne osi 11 „Jačanje oporavka od krize u kontekstu pandemije COVID-19 i priprema za zeleni, digitalni i otporni oporavak gospodarstva“

U travnju 2021. godine objavljen je poziv „Jačanje konkurentnosti poduzeća ulaganjima u digitalnu i zelenu tranziciju“ (KK.11.1.1.01.) ukupne vrijednosti 150 MEUR BS, ugovoreno je 235 projekata ukupne vrijednosti 276,05 MEUR te su izvršene isplate u iznosu 1,42 MEUR. Cilj poziva je podržati ulaganja malih i srednjih poduzeća u zelene i/ili digitalne tehnologije i tako ojačati konkurentnost i potaknuti rast MSP-ova kako bi povećali njihovu sposobnost odgovora na izazove tržišta uzrokovane krizom nastalom kao posljedica širenja koronavirusa. U okviru navedenog poziva zaprimljene su 842 projektne prijave te je do kraja 2021. godine doneseno 274 Odluka o financiranju. Isplate su započele sredinom prosinca 2021. i najvećim dijelom se odnose na isplate predujmova. Postupak ugovaranja se nastavlja i u 2022. godini te se očekuje potpisivanje dodatnih 40-ak ugovora.

Provedba prioritetne osi 12 „Sanacija šteta od potresa“

Do kraja 2021. pokrenuta su dva PDP-a ukupne vrijednosti 84,21 MEUR BS te su ugovorena dva projekta ukupne vrijednosti 88,46 MEUR po kojima još nije bilo izvršenih isplata. Slijedom popisivanja ugovora o dodjeli bespovratnih sredstva u svibnju 2021., Korisnik je tijekom 2021. radio na pripremi javnih nabava, na izradi tipskih projekata (obiteljskih kuća i višestambenih zgrada), koji su financirani nacionalnim sredstvima te na rješavanju imovinsko-pravnih odnosa za gradnju novih stambenih jedinica. Do kraja 2021. započela su dva postupka javne nabave: za Upravljanje projektom te Promidžbu i vidljivost.

U vrijeme izmjene OP-a proces preliminarne procjene štete još je bio u tijeku, a nacionalna tijela nadležna za obnovu morala su utvrditi popis i lokacije kuća za koje se smatralo da su uništene i koje se nisu mogle popraviti/ojačati/rekonstruirati (zbog razina štete) pa se tada nije znao točan iznos koji bi se ugovorio u okviru ove PO. Dva tjedna nakon što je izmjena OP-a poslana EK-u, projektna dokumentacija je dovršena i ugovorena su dva projekta ukupne vrijednosti 84 MEUR. Preostala neugovorena sredstva unutar ove osi iznose 27 MEUR. U predstojećoj izmjeni programa predložit će se preraspodjela 13,2 MEUR na PO 8, SC 9b1 za novi poziv Razvoj poduzetništva u gradu Petrinji, dok će se ostatak (13,8 MEUR) koristiti za Poziv koji se odnosi na sanaciju šteta (izgradnja ili rekonstrukcija) i služiti će kao rezerva u dva već ugovorena projekta za ublažavanje rizika povećanja cijena koji je nepredvidiv.

Financijski instrumenti

U turbulentnoj te poslovno i dalje neizvjesnoj 2021. godini, u provedbi je bilo deset od ranije pokrenutih financijskih instrumenata koje provode tri različita Tijela za provedbu financijskih instrumenata (HAMAG-BICRO, HBOR, EIF) iz PO 3 i PO4, uključujući nastavak korištenja interventnog financijskog instrumenta kreiranog zbog nepovoljnog poslovnog okruženja i iznimne neizvjesnosti za poduzetnike u uvjetima pandemije bolesti COVID-19 u okviru PO3.

Upravljačko tijelo je Odlukama o povjeravanju poslova Tijelima koja provode financijske instrumente dodijelilo 100 % alokacije u ukupnom iznosu od skoro 840 MEUR programskog doprinosa OPKK (ESIF 720 MEUR + 120 MEUR nacionalnog privatnog sufinanciranja). Temeljem 40 potpisanih sporazuma o financiranju sa svim financijskim institucijama koje djeluju u RH (komercijalne banke, leasing kuće, institucionalni investitori), privučeno je preko 725 MEUR privatnog kapitala, odnosno dostupna javna sredstva su udvostručena. Tako je do kraja 2021. u financijske instrumente uplaćeno ESIF 600 MEUR koji su omogućili da krajnji primatelji financijskih instrumenata, putem skoro 10.500 ugovora, investiraju 1,17 mlrd EUR, a istovremeno je prema EK ovjereno 645 MEUR prihvatljivih izdataka (90% ESIF alokacije).

Nastavkom korištenja interventnog financijskog instrumenta „COVID-19 zajmovi“ i kroz cijelu 2021. godinu osigurana su obrtna sredstva kao oblik brze pomoći najugroženijim poduzetnicima u vrijednosti od 279 MEUR od čega je do kraja godine HAMAG-BICRO isplatio krajnjim primateljima gotovo 100% navedenog iznosa i time zaključio ovaj interventni instrument.

Od ukupno alociranog iznosa od 349 MEUR za CRII+ COVID mjere, kojima se, uz navedeni novi financijski instrument, povećala alokacija dva postojeća (Mikro zajmovi +15 MEUR, Pojedinačna jamstva +55 MEUR), do kraja godine je plasirano 94% iznosa za skoro 6.000 poduzetnika (97% ciljne vrijednosti).

Unutar PO4 je napravljena realokacija između Kredita za energetska učinkovitost za javne zgrade za koje je zbog pada potražnje za ovim financijskim instrumentom krajem godine smanjena alokacija na 30 MEUR, dok se neiskorišteni iznos od 23 MEUR prebacio na Kredite za energetska učinkovitost za javnu rasvjetu kojima je zbog velikog interesa gradova i općina povećana alokacija sa 20 na 43 MEUR.

Integrirana teritorijalna ulaganja (ITU)

Kroz PO3 u okviru ITU mehanizma provodi se specifični cilj 3a2. Ukupno je objavljeno 18 poziva u vrijednosti BS 56 MEUR (u ovom izvještajnom razdoblju nije bilo novih objavljenih poziva) čime je raspisano ukupno 93,15% od dostupne ITU alokacije u okviru ovog cilja. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje postignut je veliki napredak, te su sklopljeni svi ugovori za programsko razdoblje 2014. – 2020. Ukupno je ugovoreno 38 projekata u vrijednosti 56 MEUR BS (od čega u izvještajnom razdoblju 24 ugovora u vrijednosti 30 MEUR BS) odnosno 93,13% ukupne ITU alokacije u okviru specifičnog cilja 3a2. Do kraja izvještajnog razdoblja isplaćeno je ukupno BS 5 MEUR odnosno 7,86 % ukupne alokacije u okviru ovog cilja, te se očekuje značajan napredak u isplatama u sljedećem izvještajnom razdoblju.

Kroz PO4 u okviru ITU mehanizma provodi se specifični cilj 4c3. Ukupno je objavljeno pet poziva u vrijednosti 87 MEUR BS (u ovom izvještajnom razdoblju nije bilo objavljenih novih poziva) čime je raspisano ukupno 108,33% od dostupne ITU alokacije u okviru ovog cilja. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje postignut je veliki napredak te su sklopljeni svi ugovori za programsko razdoblje 2014. – 2020. Ukupno je ugovoreno pet projekata u vrijednosti od 87 MEUR BS (od čega u izvještajnom razdoblju dva nova ugovora u vrijednosti 25 MEUR BS) čime je ugovoreno 108,33% od ukupne ITU alokacije u okviru specifičnog cilja 4c3. Do kraja izvještajnog razdoblja isplaćeno je ukupno 0,5 MEUR BS odnosno 0,67 % ukupne alokacije u okviru ovog cilja. Zbog složenosti nabava u okviru projekata te porasta cijena i materijala i radova na tržištu koji su negativno utjecali na provedbu postupaka nabava i prolongirali izvođenje radova, napredak u isplatama se očekuje u sljedećem izvještajnom razdoblju.

Kroz PO6 u okviru ITU mehanizma provode se specifični ciljevi 6c1 i 6e2. U okviru specifičnog cilja 6c1 objavljeno je ukupno 12 poziva u vrijednosti 36 MEUR BS (u ovom izvještajnom razdoblju donesena je derogacija o povećanju bespovratnih sredstava za projekt UA Zagreb „Čuvar baštine kao katalizator razvoja, istraživanja i učenja - novi Hrvatski prirodoslovni muzej" u iznosu od 2 MEUR te je u tijeku izmjena Odluke o financiranju i izmjena ugovora) čime je objavljeno ukupno 115,56% od dostupne ITU alokacije u okviru ovog cilja. Ugovoreno je ukupno 20 projekata u vrijednosti od 34 MEUR (od čega u izvještajnom razdoblju tri nova ugovora u vrijednosti 3 MEUR BS) odnosno 108,09 % od ukupne ITU alokacije u okviru specifičnog cilja 6c1. Do kraja izvještajnog razdoblja isplaćeno je ukupno 9 MEUR BS odnosno 28,17 % ukupne alokacije u okviru specifičnog cilja 6c1, te se očekuje značajan napredak u isplatama u sljedećem izvještajnom razdoblju. U okviru specifičnog cilja 6e2 objavljeno je ukupno 18 poziva u vrijednosti 81 MEUR BS (raskidima ugovora za UP Pula od iznosa 6 MEUR BS dio sredstava u izvještajnom razdoblju je realokacijom iskorišten za objavu novog poziva „Prenamjena zgrade bivšeg vojnog objekta - Mornaričke bolnice za potrebe istarskog Sveučilišta – faza II“ u vrijednosti 4 MEUR) čime je objavljeno ukupno 108,33 % od dostupne ITU alokacije u okviru ovog cilja. Ugovoreno je ukupno 29 projekata u vrijednosti 77 MEUR BS (od čega u izvještajnom razdoblju 5 novih projekata u vrijednosti 12 MEUR BS) što čini 103,05% od ukupne ITU alokacije u okviru specifičnog cilja 6e2. Do kraja izvještajnog razdoblja isplaćeno je ukupno 26 MEUR BS odnosno 35,33% ukupne alokacije u okviru specifičnog cilja 6e2, te se očekuje značajan napredak

u isplatama u sljedećem izvještajnom razdoblju, kao i ugovaranje jednog novog projekta za koji je poziv objavljen u 2021. godini te je u tijeku postupak dodjele.

Kroz PO7 u okviru ITU mehanizma provodi se specifični cilj 7ii2. Ukupno je objavljeno 15 poziva u vrijednosti od 51 MEUR BS (u ovom izvještajnom razdoblju nije bilo objavljenih novih poziva) čime je objavljeno ukupno 102,10% od dostupne ITU alokacije u okviru ovog cilja. U odnosu na prethodno izvještajno razdoblje postignut je veliki napredak te su sklopljeni svi ugovori za programsko razdoblje 2014. – 2020. Ugovoreno je 36 projekta u vrijednosti od 51 MEUR BS (od čega u izvještajnom razdoblju 6 novih ugovora u vrijednosti 5 MEUR BS) odnosno 102,10% ukupne ITU alokacije u okviru specifičnog cilja 7ii2. Do kraja izvještajnog razdoblja isplaćeno je ukupno 26 MEUR BS odnosno 52,58% ukupne alokacije u okviru specifičnog cilja 7ii2, te se očekuje daljnji napredak u isplatama u sljedećem izvještajnom razdoblju.